Professionele en interprofessionele identiteit

Haio: VANDENECKER Anne-Sophie , U.G.
Promotor: PYPE Peter , U.G.
Praktijkopleider: VERHOEYEN Eva

Context: De ontwikkeling van de professionele identiteit als arts is een complex proces. Onderzoek naar de evolutie van geneeskundestudent tot arts is volop lopende. Heel wat factoren spelen een rol in de ontwikkeling van de artsenidentiteit. Echter, er bestaat nog veel onduidelijkheid over de ontwikkeling van de huisartsidentiteit en welke factoren dit proces beïnvloeden. Waarop wordt de keuze voor huisartsgeneeskunde gebaseerd en zijn deze elementen representatief voor de huisartsgeneeskunde? Hoe kan onderwijs rond professionele identiteitsvorming optimaal geïmplementeerd worden in het huidig curriculum?

Onderzoeksvraag: Het doel van deze kwalitatieve studie is het in kaart brengen van de betekenis van professionele identiteit en huisartsidentiteit en van de factoren die dit proces van identiteitsvorming beïnvloeden. Daarnaast worden de beweegredenen van praktiserende huisartsen om te kiezen voor huisartsgeneeskunde onderzocht en hoe de kijk op huisartsgeneeskunde evolueert gedurende de loopbaan.

Methode: Een kwalitatieve onderzoekstudie over het concept professionele identiteit en huisartsidentiteit werd gerealiseerd door middel van semigestructureerde interviews. De huisartsen uit de huisartsenkring van Oudenaarde ontvingen een persoonlijke uitnodiging via mail om zich kandidaat te stellen voor een interview. Vijftien huisartsen namen deel aan deze studie. Hun antwoorden werden geanalyseerd met behulp van het programma NVivo 12 en getoetst aan de bestaande literatuur over dit onderwerp.

Resultaten: De ontwikkeling van de huisartsidentiteit is een spontaan evoluerend proces dat start vanaf het begin van de opleiding geneeskunde en verder loopt gedurende de carrière. Aanvankelijk beïnvloeden personen uit de omgeving zoals familie, peers, stagementoren en rolmodellen dit proces gecombineerd met persoons- en opleidingsgebonden factoren. Eenmaal men verder in de professionele identiteitsontwikkeling staat komen daar werkgerelateerde en maatschappelijke factoren bij. De CanMEDS-rollen blijken een goede maatstaaf te zijn om te evalueren of geneeskundestudenten en huisartsen(-in-opleiding) de vereiste competenties om te functioneren als huisarts verworven hebben. Daarnaast blijkt de WONCA-definitie van huisartsgeneeskunde een complete beschrijving te geven van wat de discipline huisartsgeneeskunde inhoudt. Het zou bij de keuze van geneeskundestudenten voor huisartsgeneeskunde gebruikt kunnen worden om te verifiëren of de kandidaten een correct beeld hebben van wat verwacht wordt van een huisarts.

Conclusie: Hoewel reeds uitgebreid onderzoek is gebeurd naar de professionele identiteitsontwikkeling, blijkt er weinig gekend te zijn over de ontwikkeling tot huisarts. Verder onderzoek is noodzakelijk om geneeskundestudenten nog beter te sturen in hun keuze voor huisartsgeneeskunde, te begeleiden tijdens de opleiding en voor te bereiden op de toekomst.